

UCHWAŁA NR LV/1284/14
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 15 października 2014 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013r., poz. 594 z późn.zm) w związku z art. 4¹ oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.)

RADA MIASTA KATOWICE
uchwała:

- § 1. Przyjąć Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały oraz zobowiązać Prezydenta Miasta Katowice do złożenia sprawozdania z jego realizacji w terminie do 15 marca 2016r.
- § 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Katowice

Jerzy Forajter

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Katowicach na 2015 rok

S P I S T R E Ś C I

Wstęp

Rozdział I

Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział II

Podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Rozdział III

Cele i zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział IV

Zasady realizacji i finansowania Programu.

Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok, zwany dalej Programem, jest elementem „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych” oraz jest współrealizowany z Miejskim Programem Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok.

Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma na celu ograniczanie spożycia napojów alkoholowych, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu.

Rozdział I

Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji zadań własnych gminy wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Prezydent Miasta Katowice powołuje Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

I. Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, które w szczególności obejmują:
 - a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniami,
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i/lub narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
 - c) wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
2. Opiniowanie :
 - a) projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, a także sprawozdań z realizacji tych programów,
 - b) projektów uchwał dotyczących limitu punktów sprzedaży oraz usytuowania na terenie miasta Katowice punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
 - c) wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Katowice w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wyrażanie opinii w tej sprawie w drodze postanowienia.
3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
4. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.
5. Prowadzenie kontroli wiarygodności danych złożonych w oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim.

II. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Przewodniczącemu, Wiceprzewodniczącemu oraz członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w każdym posiedzeniu Zespołu Inicjująco-Opiniującego, Zespołu ds. Leczenia Odwykowego oraz Zespołu Kontrolnego w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw.
2. Przewodniczącemu, Wiceprzewodniczącemu oraz członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za przeprowadzenie kontroli wiarygodności danych złożonych w oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw.
3. Udział Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego lub członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy odbywa się w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Oprócz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizatorami programu są również następujące podmioty:

1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego, przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno - pedagogiczne, które prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży.
2. Zakłady leczenia odwykowego.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - placówki wsparcia dziennego w formie świetlic i klubów środowiskowych dla dzieci i młodzieży,
 - Centrum Rehabilitacji Społecznej - podejmuje działania w zakresie pomocy osobom zaburzonym psychicznie z problemem uzależnienia i ich rodzinom,
 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej - udziela rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, podejmuje działania interwencyjne na rzecz osób i rodzin z problemem uzależnienia, zwiększa dostępność w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
 - Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii podejmuje działania w zakresie uzależnień, związane z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny.
4. Miejska Izba Wytrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu: zwiększa dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pomocy psychologicznej i prawnej dla członków rodzin osób uzależnionych.
5. Komenda Miejska Policji - pełni w szczególności funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
6. Sąd Rejonowy - Wydziały Rodzinne i Nieletnich orzekają o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

7. Straż Miejska - kontroluje prawidłowość funkcjonowania placówek detalicznych i gastronomicznych handlujących alkoholem, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz prowadzi działania z zakresu prewencji szkolnej.
8. Organizacje pozarządowe oraz podmioty wpisane do ewidencji działalności gospodarczej - realizują zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
9. Zespół Interdyscyplinarny, w skład, którego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, które realizują działania określone w programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Rozdział III

Cele i zadania

Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Cele Programu:

- a) Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych,
- b) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) Ograniczenie skali występowania zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych,
- d) Zwiększenie dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie,
- e) Oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom,
- f) Poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem poprzez udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami i przemoc, kompleksowej pomocy psychospołecznej, prawnej i pomocy w odbudowie więzi społecznych i rodzinnych,

- g) Poszerzanie kompetencji członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, organizacji pozarządowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych oraz znajomości przepisów prawa.

Zadania Programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez:

- a) prowadzenie działalności Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu działającego w ramach Miejskiej Izby Wyrzeźwień,
- b) prowadzenie w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, które podejmuje działania w zakresie uzależnień, związane z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny,
- c) zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- d) organizowanie grup terapeutycznych oraz wspomaganie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin,
- e) dofinansowanie obozów terapeutycznych dla rodzin z problemem alkoholowym - w tym zwłaszcza dla dzieci i młodzieży,
- f) wspieranie działalności punktów informacyjno- konsultacyjnych z zakresu problemów alkoholowych oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie:

- a) organizowanie spotkań konsultacyjnych z udziałem specjalistów d/s uzależnień oraz przedstawicieli różnych grup zawodowych spotykających się z problemem uzależnień, a także organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą,
- b) prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- c) wspieranie działalności placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w szczególności w formie opiekuńczej i specjalistycznej, w tym: świetlic środowiskowych dla dzieci, klubów środowiskowych oraz grup profilaktycznych dla młodzieży oraz zlecenie ich prowadzenia organizacjom pozarządowym,
- b) realizacja środowiskowych programów profilaktycznych, prowadzonych na terenie szkół, wg następujących założeń merytorycznych :
 - realizacja w formie zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, zajęć wyrównawczych, w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno - pedagogicznym i edukacyjno-informacyjnymi z zakresu profilaktyki uzależnień, adresowanych w pierwszej kolejności do dzieci zaniedbanych wychowawczo i mających na celu nawiązywanie współpracy z rodzicami,
 - realizacja przez współpracujące ze sobą instytucje (np. szkoły, terenowe punkty pomocy społecznej, uczniowskie kluby sportowe, organizacje pozarządowe, poradnie psychologiczno - pedagogiczne),
 - koordynacja merytoryczna przez osobę wyznaczoną przez dyrektora szkoły, w której realizowany jest program; wskazane jest aby koordynator merytoryczny posiadał kwalifikacje dotyczące pracy psychoprofilaktycznej z dziećmi,
- c) prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez uczniowskie kluby sportowe i uwzględniających następujące elementy:
 - włączanie w zajęcia sportowe dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji np. materialnej, rodzinnej, wychowawczej,
 - podjęcie współpracy ze szkołami w realizacji zadań wynikających z programów wychowawczych i programów profilaktyki szkolnej,
- d) prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych,
- e) organizowanie konferencji lub szkoleń dla nauczycieli dotyczących profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, a zwłaszcza alkoholu,
- f) wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość,

- g) prowadzenie kampanii i festynów trzeźwościowych z wykorzystaniem plakatów, ulotek, informatorów dla mieszkańców Katowic,
- h) wspieranie grup młodzieżowych liderów trzeźwości.

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- a) współfinansowanie lub finansowanie zadań stanowiących realizację Programu, poprzez udzielanie dotacji lub zlecanie zadań na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych,
- b) wzmacnianie kompetencji w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem, poprzez szkolenia wybranych grup zawodowych, w tym w szczególności pracowników socjalnych, rodzin zastępczych, pracowników Domów Pomocy Społecznej, Domów Dziecka.

5. Prowadzenie regularnych kontroli w placówkach handlujących napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmowanie na uzasadnione wnioski interwencji związanych z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa.

Rozdział IV

Zasady realizacji i finansowania Programu.

1. Zadania i realizatorzy programu

Zadanie: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin		
Działania podejmowane w ramach zadania (wg punktów z Programu)	Realizatorzy	Partnerzy
III. 1 a)	Miejska Izba Wytrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu	-

III.1 b)	MOPS - Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii	-
III. 1 c)	Wydział Polityki Społecznej UM	MOPS, organizacje pozarządowe
III.1 d)	Wydział Polityki Społecznej UM	MOPS, organizacje pozarządowe, wykonawcy z zakresu prowadzenia grup terapeutycznych, grup wsparcia itp.
III.1 e)	Wydział Polityki Społecznej UM	MOPS, organizacje pozarządowe
III.1 f)	Wydział Polityki Społecznej UM	MOPS, organizacje pozarządowe
Zadanie: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie:		
III. 2 a)	MOPS	Policja, oświata, ochrona zdrowia, organizacje pozarządowe, kuratorzy sądowi, prokuratura, inni (w miarę indywidualnych potrzeb)
III.2 b)	MOPS	organizacje pozarządowe
III.2 c)	Wydział Polityki Społecznej UM MOPS	organizacje pozarządowe
Zadanie: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych		
III. 3 a)	Wydział Polityki Społecznej UM MOPS	organizacje pozarządowe, indywidualni wykonawcy
III.3 b)	Szkoły	Wydział Edukacji UM, Wydział Polityki Społecznej UM, MOPS, organizacje pozarządowe, uczniowskie kluby sportowe
III.3 c)	Wydział Sportu i Turystyki	uczniowskie kluby sportowe
III.3 d)	Wydział Polityki Społecznej UM Wydział Zarządzania Kryzysowego UM	Szkoły, organizacje pozarządowe, wykonawcy z zakresu prowadzenia programów profilaktycznych
III.3 e)	Wydział Polityki Społecznej UM	Szkoły, organizacje pozarządowe, MOPS

III.3 f)	Wydział Polityki Społecznej UM,	organizacje pozarządowe, MOPS
III.3 g)	Wydział Polityki Społecznej UM, Wydział Zarządzania Kryzysowego UM	organizacje pozarządowe, indywidualni wykonawcy
III.3 h)	Wydział Polityki Społecznej UM	organizacje pozarządowe
Zadanie: Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych		
III.4 a)	Wydział Polityki Społecznej UM, Wydział Sportu i Turystyki UM	organizacje pozarządowe, indywidualni wykonawcy
III.4 b)	Wydział Polityki Społecznej UM, MOPS	organizacje pozarządowe, szkoły, inne instytucje wg potrzeb
Zadanie: Prowadzenie regularnych kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmowanie na uzasadnione wnioski interwencji związanych z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa.		
	Zespół Kontrolny Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Straż Miejska, Policja, Wydział Spraw Obywatelskich UM

2. Źródła finansowania zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są dochody z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki zaplanowane w budżecie Miasta na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok wynoszą **5 277 709,00 zł.**

Pozostałe środki finansowe uzyskane z ww. opłat przeznaczone są na realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok i wynoszą **2 122 291,00 zł.**

3. Dysponenci środków finansowych

D y s p o n e n c i	Środki finansowane w wysokości:
Wydział Polityki Społecznej	2 077 360,00 zł
Wydział Zarządzania Kryzysowego	80 000,00 zł
Wydział Sportu i Turystyki	400 000,00 zł

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 564 876,00zł
Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach	671 302,00 zł
Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych i szkoły samodzielne	484 171,00 zł
Suma	5 277 709,00 zł

- 4. Program zostanie podany do wiadomości publicznej i będzie podstawą do składania ofert na realizację zadań w nim zamieszczonych.**

Wytyczne do realizacji zadań wynikających z programu zawiera przewodnik pn. „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”, opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 5. Koordynację realizacji Programu prowadzi Prezydent Miasta Katowice poprzez Pełnomocnika Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, w ramach Wydziału Polityki Społecznej.**